Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
EVGENIJE TANČEVA
přednesené dne 8. března 2018 [1]

Věc C-34/17

Eamonn Donnellan
proti
The Revenue Commissioners

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná High Court (Vrchní soud, Irsko)]

„Směrnice Rady 2010/24/EU – Vzájemná pomoc při vymáhání pohledávek vyplývajících z daní, poplatků a jiných opatření – Doručení pohledávky osobě poté, co byla vydána žádost o její vymáhání prostřednictvím jednotného dokladu o vymahatelnosti pohledávky podle článku 12 směrnice 2010/24, a nikoliv před vydáním žádosti – Přípustnost napadení vymáhání pohledávky u soudů dožádaného členského státu podle článku 14 směrnice 2010/24 – Článek 47 Listiny základních práv Evropské unie – Právo na účinnou soudní ochranu“

I. Úvod

1. Spor v původním řízení vybízí Soudní dvůr, aby rozhodl o důsledcích uložení značné správní pokuty (dále jen „sporná pohledávka“) členským státem A (zde Řecko) [2] osobě s bydlištěm v členském státě B (zde Irsko) za okolností, kdy sporná pohledávka byla doručena členským státem A této osobě až poté, co členský stát A vydal členskému státu B jednotný doklad o vymahatelnosti pohledávky (dále jen „napadený doklad o vymahatelnosti“) vztahující se ke sporné pohledávce. Tento napadený doklad o vymahatelnosti byl vydán podle článku 12 směrnice Rady 2010/24/EU ze dne 16. března 2010 o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z daní, poplatků, cel a jiných opatření [3].

2. Jaké možnosti, pokud vůbec nějaké, má taková osoba, aby napadla u soudů členského státu B (Irsko), a nikoliv u členského státu A (Řecko) napadený doklad o vymahatelnosti nebo opatření vydaná dožádaným orgánem k jeho vymáhání, a to na základě článku 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) a práva na účinnou soudní ochranu [4]?

1 – Původní jazyk: angličtina.

2 – K tomu, zda pokuta uložená v původním řízení představuje trestní, a nikoliv správní sankci, a proto spadá mimo rámec článku 2 směrnice 2010/24, a zda má být toto posouzeno soudy dožádaného nebo dožadujícího členského státu, viz níže bod 90.

3 – Úř. věst. 2010, L 84, s. 1.

4 – Směrnici 2010/24 předcházela směrnice Rady 2008/55/ES ze dne 26. května 2008 o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z některých dávek, cel, daní a jiných opatření (Úř. věst. 2008, L 150, s. 28) a směrnice Rady 76/308/EHS dne 15. března 1976 o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z operací, které jsou součástí systému financování Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu, zemědělských dávek a cel(Úř. věst. 1976, L 73, s. 18). Směrnice 2008/55 byla zrušena směrnicí 2010/24 a směrnice 76/308 byla zrušena směrnicí 2008/55. Vzhledem k tomu, že časový rámec toho sporu spadá do působnosti směrnice 2008/55 i směrnice 2010/24, jsou obě relevantní v původním řízení.

3. Přistoupím k řešení tohoto problému tak, že nejprve shrnu vyjádření podaných k Soudnímu dvoru. Poté vysvětlím, proč mám za to, že rozsudek Soudního dvora v rozsudku Kyrian[5], spolu s požadavky vyplývajícími z práva na účinnou soudní ochranu podle článku 47[6] Listiny jsou stěžejními pro vyřešení sporu. Následně vysvětlím, proč první pododstavec článku 14 směrnice 2010/24 musí být vykládán tak, že podléhá dodržení pořadí spolupráce stanoveného ve směrnici 2010/24, která stanoví, že výměna informací musí předcházet doručení pohledávky, které musí naopak předcházet vydání jednotného dokladu o vymahatelnosti pohledávky podle článku 12 směrnice 2010/24.

II. Právní rámec

A. Listina základních práv Evropské unie

4. Článek 47 Listiny nadepsaný „Právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces“ stanoví v prvních dvou odstavcích následující:

„Každý, jehož práva a svobody zaručené právem Unie byly porušeny, má za podmínek stanovených tímto článkem právo na účinné prostředky nápravy před soudem.

Každý má právo, aby jeho věc byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, předem zřízeným zákonem. Každému musí být umožněno poradit se, být obhajován a být zastupován.“

B. Unijní právo

5. Článek 4 odst. 1 směrnice Rady 2008/55 stanovil, že:

„Na žádost dožadujícího orgánu mu dožádaný orgán sdělí informace, které jsou pro něj užitečné pro vymáhání pohledávky.

Pro získání těchto informací vykonává dožádaný orgán pravomoci, které mu svěřují právní a správní předpisy vztahující se k vymáhání obdobných pohledávek vzniklých v členském státě, ve kterém má sídlo.“

6. Článek 5 odst. 1 a 2 směrnice 2008/55 stanovil, že:

„1. Na žádost dožadujícího orgánu doručí dožádaný orgán veškeré akty a rozhodnutí včetně soudních vztahující se k pohledávce nebo k jejímu vymáhání, vydané v členském státě, ve kterém má sídlo dožadující orgán, osobě, které jsou tyto akty a rozhodnutí určeny, v souladu s právními předpisy platnými pro doručování obdobných aktů v členském státě, ve kterém má dožádaný orgán sídlo.

2. V žádosti o doručení je uvedeno jméno, adresa příjemce a všechny ostatní informace využitelné k jeho identifikaci, ke kterým má dožadující orgán běžně přístup, povaha a předmět doručovaného aktu nebo rozhodnutí, případně jméno a adresa dlužníka a všechny ostatní informace využitelné k jeho identifikaci, ke kterým má dožadující orgán běžně přístup, a pohledávka uvedená v aktu nebo v rozhodnutí, jakož i ostatní využitelné informace.“

5 – Rozsudek ze dne 14. ledna 2010, Kyrian (C-233/08, EU:C:2010:11).

6 – V rozsudku ze dne 16. května 2017, Berlioz Investment Fund (C-682/15,EU:C:2017:373, bod 54 a citovaná judikatura) Soudní dvůr rozhodl, že „V tomto ohledu je třeba připomenout, že zásada účinné soudní ochrany je obecnou zásadou unijního práva, která je v současnosti vyjádřena v článku 47 Listiny. Uvedeným článkem 47 je v unijním právu zajištěna ochrana vyplývající z čl. 6 odst. 1 a článku 13 EÚLP. Je tedy třeba vycházet pouze z tohoto prvního ustanovení.’

7. V bodě 4 odůvodnění směrnice 2010/24 je mimo jiné uvedeno, že:

„[…]jsou nezbytné další změny, ovšem pouhé přizpůsobení stávající směrnice 2008/55/ES by nebylo dostačující. Uvedená směrnice musí být proto zrušena a nahrazena novým právním nástrojem, který bude vycházet z pozitivních výsledků směrnice 2008/55/ES, avšak stanoví v případě potřeby jasnější a přesnější pravidla."

8. V bodě 12 odůvodnění směrnice 2010/24 je uvedeno, že:

„Při vymáhání pohledávky v dožádaném členském státě může dotyčná osoba napadnout pohledávku, doručení uskutečněné orgány dožadujícího členského státu nebo doklad o její vymahatelnosti. Je třeba stanovit, aby v takových případech podala dotyčná osoba příslušnému orgánu dožadujícího členského státu žalobu a aby dožádaný orgán, pokud dožadující orgán nepožaduje něco jiného, pozastavil jím zahájené vymáhání pohledávky do doby, než příslušný orgán dožadujícího členského státu vydá rozhodnutí."

9. V bodě 20 odůvodnění směrnice 2010/24 je mimo jiné uvedeno, že cílem směrnice je „stanovení jednotného systému poskytování pomoci při vymáhání pohledávek v rámci vnitřního trhu".

10. V bodě 21 odůvodnění směrnice 2010/24 je uvedeno, že:

„Tato směrnice dodržuje základní práva a ctí zásady uznávané zejména Listinou základních práv Evropské unie."

11. Článek 8 směrnice 2010/24 je nadepsán „Žádost o doručení určitých dokumentů vztahujících se k pohledávkám". Jeho první a druhý odstavec stanoví, že:

„1. Na žádost dožadujícího orgánu dožádaný orgán doručí příjemci veškeré dokumenty vydané v dožadujícím členském státě, včetně dokumentů soudního charakteru, vztahující se k některé z pohledávek uvedených v článku 2 nebo k jejímu vymáhání.

K žádosti o doručení dokumentů je připojen standardní formulář obsahující alespoň tyto informace:

a) jméno, adresu a jiné údaje důležité pro identifikaci příjemce;

b) účel doručení dokumentů a lhůtu, v níž by doručení mělo být provedeno;

c) popis přiložených dokumentů a povaha a výše částky dotyčné pohledávky;

d) název, adresu a další kontaktní údaje týkající se

   i) úřadu odpovědného za připojené dokumenty, a pokud jde o jiný úřad,

   ii) úřadu, kde lze získat další informace týkající se doručovaného dokumentu nebo možnosti napadnout platební povinnost.

2. Dožadující orgán předloží žádost o doručení dokumentu podle tohoto článku pouze v případě, že jej nemůže doručit podle pravidel pro doručení daného dokumentu v dožadujícím členském státě, nebo v případě, že by z takového doručení vyplývaly nepřiměřené těžkosti."

12. Článek 14 směrnice 2010/24 je nadepsán „Spory“. Odstavce 1 a 2 článku 14 stanoví:

„1. Spory týkající se pohledávky, původního dokladu o vymahatelnosti pohledávky v dožadujícím členském státě nebo jednotného dokladu o vymahatelnosti pohledávky v dožádaném členském státě a spory týkající se platnosti doručení učiněného příslušným orgánem dožadujícího členského státu spadají do pravomoci příslušných orgánů dožadujícího členského státu. Napadne-li zúčastněná osoba v průběhu vymáhání pohledávky pohledávku, původní doklad o vymahatelnosti pohledávky v dožadujícím členském státě nebo jednotný doklad o vymahatelnosti pohledávky v dožádaném členském státě, dožádaný orgán tuto osobu informuje, že musí podat žalobu k příslušnému orgánu dožadujícího členského státu v souladu s jeho platnými právními předpisy.

2. Spory týkající se opatření k vymáhání pohledávek přijatých v dožádaném členském státě nebo spory týkající se platnosti doručení učiněného příslušným orgánem dožádaného členského státu musí být předloženy příslušnému orgánu dožádaného členského státu v souladu s jeho právními předpisy.“

III. Skutkový stav v původním řízení a předběžná otázka

13. V roce 2002 byl Eamonn Donnellan (dále jen „žalobce“), který se narodil v roce 1979 v hrabství Galway, Irsko, zaměstnán jako řidič kamionu společností TLT International Limited, Co. hrabství Westmeath. V červenci roku 2002 dostal žalobce od svého zaměstnavatele pokyn, aby jel nákladním vozem do Řecka a vyzvedl 23 palet olivového oleje. Řecké celní orgány dne 27. července 2002, když jel žalobce trajektem do Itálie na cestě zpět z Řecka do Irska, zkontrolovaly nákladní vůz a objevily velké množství neproclených balíčků cigaret[7] schovaných mezi paletami olivového oleje v jeho kamionu. Žalobce byl vzat do vazby a o dva dny později odsouzen na základě obvinění mimo jiné z pašování. V říjnu 2002 Efetio Patron (odvolací soud v Patrasu, Řecko) zprostil žalobce obvinění a nařídil jeho okamžité propuštění, načež se žalovaný vrátil do Irska.

14. Dne 27. dubna 2009, tj. po šesti letech a šesti měsících, řecký celní úřad v Patrasu prostřednictvím platebního výměru ze dne 27. dubna 2009 (dále jen „dotčený akt z roku 2009“) uložil žalobci zaplatit spornou pohledávku. Jednalo se o pokutu ve výši 1 097 505,00 eur za údajné pašování cigaret v rozporu s řeckými celními právními předpisy platnými v roce 2002.

15. Dne 19. června 2009 zaslalo řecké velvyslanectví v Irsku žalobci doporučenou poštou „pozvánku“ adresovanou pouze s odkazem na jeho jméno a název města jeho bydliště. Dokumenty, k jejichž nahlížení byl žalovaný v této „pozvánce“ pozván, měly být od řeckého ministerstva financí. V této „pozvánce“ však nebylo uvedeno, že se tyto dokumenty týkaly sporné pohledávky.

16. Předkládající soud uvádí, že je přesvědčený o tom, že „pozvánku“ ze dne 19. června 2009 žalobce neobdržel. Toto je podpořeno písemným vyjádřením Řecka, které popisuje „pozvánku“ ze dne 19. června 2009 jako opatření, kterým se řecké velvyslanectví „neúspěšně pokusilo doručit dotčený akt žalobci“ a totéž bylo zopakováno zástupcem řecké vlády na jednání.

17. Zástupce řecké vlády nebyl schopen na jednání sdělit, zda řecké orgány dodatečně zajistily doručení dotčeného aktu z roku 2009 žalobci s pomocí dožádaného orgánu podle článku 4 a 5 směrnice 2008/55 (žádost o informace a poté doručení), tedy podle aktů platných v rozhodné době. Ve spise není nic, co by nasvědčovalo tomu, že tento postup vzájemné pomoci byl zahájen.

7 – Podle spisu tam bylo 171 800 balíčků cigaret.

18. Podle předkládacího rozhodnutí bylo z hlediska řeckého práva domnělé doručení pohledávky žalobci učiněno prostřednictvím uveřejnění oznámení v Úředním věstníku Řecka dne 15. července 2009. Zástupce řecké vlády však na jednání zaujal stanovisko, že žalobce byl určitě informován o případu vedeném proti němu mnohem později, konkrétně dne 14. listopadu 2013, když žalobce obdržel a potvrdil přijetí dotčeného aktu z roku 2009 a jeho překlad do angličtiny [8]. K tomu došlo poté, co se žalobce snažil zjistit více o napadeném dokladu o vymahatelnosti od dožádaných orgánů prostřednictvím svých irských právních zástupců.

19. Žalobci byl napadený doklad o vymahatelnosti doručen o rok dříve dopisem ze dne 14. listopadu 2012, po kterém následovala žádost o vymáhání pohledávky učiněná dožadujícím orgánem vůči dožádanému orgánu. Žalobce obdržel dopis s tímto datem od dožádaného orgánu, který jej informoval o sporné pohledávce a jejím požadovaném vymáhání ve výši 1 507 971,88 eura. Dopis neobsahoval nic jiného než kopii napadeného dokladu o vymahatelnosti vydaného dožadujícím orgánem v souladu s článkem 12 směrnice 2010/24. Dopis od dožádaného orgánu také obsahoval konkrétní výzvu k zaplacení částky 1 507 971,88 eura ve lhůtě 30 dnů a informace o následcích nesplnění (dále jen „výzva k zaplacení“). Následky zahrnovaly vykonávací řízení a předložení věci úředníkovi nebo tajemníkovi hrabství za účelem zabavení zboží žalobce.

20. Raději, než aby zahájil řízení v Řecku a napadl zde dotčený akt z roku 2009 a napadený doklad o vymahatelnosti, žalobce zahájil dne 11. června 2014 řízení před High Court of Ireland (Vrchní soud Irska) proti dožádanému orgánu a domáhal se mimo jiné zamítnutí návrhu na vymáhání pohledávky v Irsku a náhrady škody za údajné porušení jeho (irských) ústavních práv, nedbalost a ublížení na cti ze strany dožádaného orgánu. Žalobce dosáhl dne 12. prosince 2014 vydání předběžného opatření, kterým bylo pozastaveno vymáhání sporné pohledávky v Irsku do rozhodnutí v irském řízení.

21. V průběhu irského řízení byl k důkazu vyslechnut řecký specialista na veřejné právo, který poskytl písemné stanovisko dne 19. listopadu 2015 v tom smyslu, že podle řeckého práva uplynula žalobci lhůta pro podání odvolání k řeckým soudům v říjnu 2009. Podle předkládacího rozhodnutí tomu tak částečně bylo proto, že domnělé doručení podle řeckého správního systému (uveřejnění v řeckém jazyce v úředním věstníku a údajné doručení prostřednictvím řeckého velvyslanectví v Irsku) bylo dostačující a závazné podle rozsudků Symvoulio tis Epikrateias (Státní rada, Řecko) 2436 a 2437 z roku 2012. Jak bylo uvedeno výše, k uveřejnění došlo dne 15. července 2009.

22. Předkládající soud uvádí v předkládacím rozhodnutí, že dospěl k názoru, že odvolání k řeckým soudům podané po výzvě dožádaného orgánu ze dne 14. listopadu 2012 by nebylo úspěšné. Toto zjištění bylo zpochybněno v písemném vyjádření řecké vlády a bylo dále zpochybněno jejím zástupcem na jednání.

23. Za těchto okolností High Court of Ireland (Vrchní soud Irska) rozhodl přerušit řízení a předložit na základě článku 267 SFEU Soudnímu dvoru následující otázku k rozhodnutí.

„Brání článek 14 odst. 1 a 2 směrnice 2010/24 tomu, aby High Court of Ireland (Vrchní soud v Irsku) při rozhodování o vykonatelnosti, jednotného dokladu o vymahatelnosti pohledávek‘ v Irsku vydaného dne 14. listopadu 2012 celním úřadem v Patrasu na správní sankce a pokuty ve výši 1 097 505,00 eura, které byly dne 15. července 2009 uloženy za údajné pašování ze dne 26. července 2002:

i) použil právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces v přiměřené lhůtě pro občana Irska a Evropské unie v souvislosti s návrhem na výkon rozhodnutí;

8 – Srov. předkládací rozhodnutí, ve kterém se uvádí, že žalobce se dozvěděl o všech podrobnostech dotčeného aktu z roku 2009 až z průvodního dopisu ze dne 14. března 2014. V celém stanovisku budu odkazovat na datum uvedené řeckou vládou na jednání.

ii) zohlednil cíle směrnice 2010/24 poskytovat vzájemnou pomoc (bod 20 odůvodnění směrnice 2010/24) a dostát povinnosti poskytnout širší pomoc, vyplývající z EÚLP (bod 17 odůvodnění směrnice 2010/24), jako je právo na účinnou právní ochranu pro občany podle článku 47 Listiny a článku 13 EÚLP;

iii) zohlednil plnou účinnost práva Společenství pro jeho občany?“

24. Písemná vyjádření byla podána žalobcem, dožádaným orgánem, řeckou vládou a Evropskou komisí. Všichni se zúčastnili jednání konaného dne 18. ledna 2018.

IV. Shrnutí podaných vyjádření

25. Žalobce uznává, že znění článku 14 odst. 1 směrnice 2010/24 zřejmě požaduje, aby záležitosti týkající se pohledávky a doručení originálu dotčeného aktu nebo jednotného dokladu o vymahatelnosti pohledávky byly uplatňovány v dožadujícím členském státě (v tomto případě v Řecku), a že článek 14 odst. 2 zřejmě stanoví, že spory týkající se opatření k vymáhání pohledávek přijatých v dožádaném členském státě musí být předloženy příslušnému orgánu tohoto členského státu. Žalobce nicméně poznamenává, že Soudní dvůr v rozsudku Kyrian [9] rozhodl, že mohou existovat výjimky ze znění směrnice k zajištění ochrany základních práv a že rozsudek Soudního dvora v rozsudku Kyrian jeho věc podporuje.

26. Žalobce odkazuje mimo jiné na body v rozsudku Kyrian, ve kterých je uvedeno, že účelu účinného doručování všech dokladů a rozhodnutí, který je obsažený ve směrnici 76/308 nemůže být dosaženo, aniž by byl respektován oprávněný zájem osob, kterým je doručováno [10]; že jednou z funkcí doručení je umožnit příjemci, aby uplatnil svá práva [11]; že jak předmět, tak důvod žádosti musí být spolehlivě identifikovány [12] (což v rozsudku Kyrian znamenalo doručování v úředním jazyce členského státu, ve kterém měl dožádaný orgán sídlo) [13], a protože směrnice 76/308 nestanovila důsledky v případě nedodržení tohoto požadavku, „přísluší vnitrostátnímu soudu, aby použil své vnitrostátní právo a přitom dbal na zajištění plné účinnosti práva Společenství, což jej může vést k výkladu vnitrostátní normy, která byla stanovena výlučně s ohledem na čistě vnitrostátní situaci, tak, aby tuto normu použil na dotčenou přeshraniční situaci“ [14].

27. Žalobce poukazuje na to, že není rozporováno, že o existenci pohledávky nevěděl až do 14. listopadu 2012, a tvrdí, že byl zbaven práva na spravedlivé projednání věci dvakrát, protože nebyl nikdy předvolán k původnímu jednání vedenému v Řecku [15] a nebyl informován o existenci dotčeného aktu z roku 2009, aby se proti němu mohl odvolat, a že podle irského práva neumožnění účastnit se řízení a nedoručení rozhodnutí takové povahy, jako je povaha rozhodnutí v projednávané věci, má za následek, že rozhodnutí není možné vykonat. Žalobce poukazuje na to, že byla podána vyjádření k vnitrostátnímu předkládajícímu soudu, že ze strany řeckých orgánů nebyla vyvinuta žádná snaha, aby použily unijní mechanismus pro doručení dokumentů, aby zajistily, že bude informován o dotčeném aktu z roku 2009, a žádný důkaz v tomto směru nebyl soudu předložen.

9 – Rozsudek ze dne 14. ledna 2010, (C-233/08, EU:C:2010:11).

10 – Tamtéž bod 57 a citovaná judikatura.

11 – Tamtéž, bod 58.

12 – Tamtéž, bod 59.

13 – Tamtéž, bod 60.

14 – Tamtéž, bod 61, citující rozsudek ze dne 8. listopadu 2005, Leffler (C-443/03, EU:C:2005:665).

15 – Toto bylo zástupcem Řecka na jednání zpochybněno. Viz níže bod 76 tohoto stanoviska.

28. Žalobce se dále opírá o judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, co se týče výkladu článku 6 EÚLP v tom smyslu, že účastníci řízení musí být předvoláni k soudnímu jednání takovým způsobem, aby nejenom měli vědomost o datu a místě jednání, ale aby také měli dostatek času na přípravu ve věci a k účasti na soudním jednání, a že formální vypravení předvolání bez jakékoliv jistoty, že bude příjemci doručeno včas, nemůže být považováno za řádné předvolání [16]. Žalobce dále odkazuje na věc Kapetanios a další v. Řecko [17] v tom smyslu, že Evropský soud pro lidská práva konstatoval, že příkaz o uložení správních pokut jednotlivcům obviněným z pašování, kteří byli zproštěni podezření ze spáchání trestního činu, je porušením čl. 6 odst. 2 EÚLP o presumpci neviny a článku 4 Protokolu č. 7 o právu nebýt souzen nebo potrestán dvakrát. Konečně se žalobce táže, zda ve světle rozhodnutí ve věci Kapetanios a další v. Řecko je pokuta v dotčené výši přiměřená povaze soukromého práva, a zda nemá spíše trestněprávní povahu.

29. Dožádaný orgán poukazuje na to, že napadený doklad o vymahatelnosti byl sepsán v angličtině s datem vyhotovení dne 14. listopadu 2012 a doručen žalobci dopisem z téhož dne. V původním řízení nebyla podána žádná námitka, co se týče formy nebo obsahu napadeného dokladu o vymahatelnosti nebo jakéhokoliv postupu učiněného ze strany dožádaného orgánu v Irsku. Žalobce na křížovém výslechu vedeném dne 27. října 2015 potvrdil, že napadenému dokladu o vymáhání rozumí a že byl informován o tom, že jakýkoliv spor, který by si přál vést v souvislosti s uvedenou pohledávkou, může být zahájen u dožadujícího orgánu v Řecku. Žalobce rovněž potvrdil, že mu byla poskytnuta příslušná adresa dožadujícího orgánu v Řecku a že mu bylo dožádaným orgánem v Irsku sděleno, že tento orgán nepodnikne žádné další kroky, jestliže se žalobce obrátí se záležitostí na dožadující orgán.

30. Dne 11. června 2014 žalobce zahájil namísto toho řízení u irských soudů, které vedlo k předkládacímu rozhodnutí.

31. Dožádaný orgán je toho názoru, že je zřejmé z článku 14 směrnice 2010/24, že námitky, jako jsou námitky učiněné žalobcem, musí být uplatněny v Řecku, a to jak na základě znění tohoto ustanovení, tak bodů 12 a 20 odůvodnění směrnice 2010/24. Opačné zjištění by zcela popřelo smysl a účel právního rámce stanoveného směrnicí 2010/24 a oslabilo systém vzájemné pomoci a zvláště článku 12 směrnice 2010/24. Ve světle uvedeného musí být otázky procesní a hmotněprávní platnosti napadeného dokladu o vymahatelnosti včetně Listiny uplatněny před řeckými soudy.

32. Dožádaný orgán tvrdí, že jestliže žalobce nezpochybnil napadený doklad o vymahatelnosti v Řecku, dožádaný orgán byl povinen podle čl. 13 odst. 1 směrnice 2010/24 považovat pohledávku za pohledávku vzniklou podle irského práva. Kdyby žalobce podnikl kroky napadající nebo zpochybňující napadený doklad o vymahatelnosti nyní, s ohledem na irské právo by jakýkoliv další postup dožádaného orgánu byl automaticky přerušen [18].

33. Dožádaný orgán odlišuje rozhodnutí v rozsudku Kyrian na tom základě, že se vztahuje na situaci, ve které byly podány námitky proti doručení učiněnému dožádaným orgánem z toho důvodu, že doručení bylo v jazyce (němčině), který nebyl ani jazykem dožádaného členského státu (v rozsudku Kyrian Česká republika) ani jazykem, kterému by příjemce rozuměl. Doručení dotčené v rozsudku v původním řízení bylo v angličtině a žalobce, na rozdíl od žalobce v rozsudku Kyrian, proti tomu nic nenamítá. Dále ačkoliv dožádaný orgán připouští, že doklady o vymahatelnosti pohledávky mohou být ve výjimečných případech zrušeny, musí se takové okolnosti vztahovat přímo k dokladu samotnému, jako je jazyk, ve kterém je vyhotoven, nebo k osobě, které je doručen, a nikoliv ke sporu ohledně skutečností týkajících se platnosti související pohledávky.

16 – ESLP ze dne 1. března 2012, Kolegovy v. Rusko, CE:ECHR:2012:0301JUD001522605, bod 40.

17 – ESLP ze dne 30. dubna 2015, Kapetanios a další v. Řecko, CE:ECHR:2015:0430JUD000345312.

18 – Odkazuje na nařízení čl. 13 odst. 1 statutárního opatření č. 643/2011, Evropská unie (Vzájemná pomoc při vymáhání pohledávek vztahujících se k daním, clům a jiným opatřením) nařízení 2011 (Iris Oifigiúil, 16. prosince 2011).

34. Dožádaný orgán uvádí, že důkaz znaleckým posudkem předneseným před vnitrostátním předkládajícím soudem řeckým právníkem byl provedený přes jeho námitky, a také zpochybňuje, že poskytnutý důkaz byl jednoznačný, pokud jde o to, že odvolání žalobce v Řecku bylo odsouzeno k neúspěchu. Žalobce podle názoru dožádaného orgánu může argumentovat porušením svých základních práv před řeckým soudem a v případě nutnosti zajistit předložení věci tomuto Soudnímu dvoru na základě článku 267 SFEU prostřednictvím řeckého soudu, proti jehož rozhodnutí není přípustný žádný opravný prostředek.

35. Konečně dožádaný orgán popírá, že je nesporné, že vady doručení jsou vždy absolutní obranou podle irského práva.

36. Řecká vláda nesouhlasí s tím, že by žalobci bylo zabráněno v uplatňování jeho základních práv, včetně práva na účinnou právní ochranu, kdyby byl napadl dotčený akt z roku 2009 v Řecku. Podle ustálené judikatury Simvoulio tis Epikrateias (Státní rada), ačkoliv je stanoveno, že lhůta pro podání odvolání počíná běžet zpravidla od zákonného doručení aktu dotčené osobě, zůstává podle čl. 66 odst. 1 písm. A bodu a) soudního řádu správního stále možné, aby lhůta počala běžet od doby, kdy je prokázáno, že dotčená osoba byla plně seznámena s obsahem napadeného aktu, ať už k povinnému doručení nedošlo, nebo sice došlo, avšak bylo protiprávní [19]. Řecká vláda rovněž odkazuje v tomto ohledu na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva [20].

37. Řecká vláda nesouhlasí s bodem 16 předkládacího rozhodnutí, protože písemnosti zaslané řeckému velvyslanectví v Irsku, o kterých připouští, že nebyly úspěšně doručeny, byly ve skutečnosti v angličtině [21].

38. Předkládací rozhodnutí je založeno na chybné domněnce vnitrostátního předkládacího soudu, že existují jasné náznaky toho, že provedení vykonávacího řízení ve věci pokuty v Irsku by založilo porušení žalobcových práv podle článku 47 Listiny a článku 6 EÚLP.

39. Zástupce řecké vlády na jednání uvedl, že jestliže písemnost není doručena, jako tomu bylo ve věci v původním řízení, nebo dotčené doručení bylo protiprávní, lhůta pro podání opravného prostředku v Řecku běží teprve od okamžiku, kdy je příjemce plně obeznámen s obviněními vznesenými proti němu. Doručení, které nesplňuje tyto požadavky, může být zrušeno pro opožděnost a řecký soudce může rozhodnout, že lhůta nepočne běžet, dokud příjemce nezíská skutečnou a plnou vědomost o obsahu pohledávky. Žalobce proto mohl navrhnout řecké Symvoulio tis Epikrateias (Státní rada) obnovení řízení na tomto podkladě tehdy, když obdržel dne 14. listopadu 2013 překlad dotčeného aktu z roku 2009 do angličtiny, ale žalobce takový postup nezvolil. Kdyby tak učinil nyní, učinil by tak opožděně.

40. Konečně, právní specialista vyslechnutý vnitrostátním předkládajícím soudem neodkazoval na relevantní judikaturu Symvoulio tis Epikrateias (Státní rada), Areios Pagos (Kasační soud) nebo Evropského soudu pro lidská práva uvedenou v písemném vyjádření řecké vlády

19 – Řecká vláda odkazuje na 986/2016, 169/2015, 3575-7/2013, sedmičlenné zasedání 2436-7/2012, plenární zasedání 2034-6/2011, 193, 1309/2006, 3696/2005, 627/2002, sedmičlenné zasedání 3761/1999, 537-540/1998, 3220/1990, srov. Symvoulio tis Epikrateias (Státní rada) 1797/2000, 589, 2188/1972.

20 – ESLP ze dne 14. ledna 2010, Popovitsi v. Řecko, CE:ECHR:2010:0114JUD005345107 a ESLP ze dne 28. května 2009, Elyasin v. Řecko, CE:ECHR:2009:0528JUD004692906.

21 – Bod 16 předkládacího rozhodnutí uvádí, že „důkaz dostupný předkládacímu soudu svědčí o tom, že písemnosti byly v řeckém jazyce."

41. Komise poukazuje na to, že zásady vzájemné důvěry a vzájemného uznávání vyžadují od každého členského státu, kromě výjimečných okolností, aby bral zřetel na to, že další členské státy dodržují unijní právo, a zvláště základní práva uznaná unijním právem [22]. Zásada vzájemného uznávání je upravena v čl. 10 odst. 1 a článku 13 směrnice 2010/24, podle nichž jsou členské státy v zásadě povinny vymáhat požadované pohledávky, které jsou předmětem dokladu o vymahatelnosti pohledávky.

42. Dodržování článku 47 Listiny je však závazné pro členské státy a následně i pro jejich soudy při provádění unijního práva, což je případ, kdy vykonávají žádost o vymáhání pohledávky, která je předmětem dokladu o vymahatelnosti pohledávky [23].

43. V tomto bodě Soudní dvůr shledal, že za „výjimečných okolností" může dojít k omezení zásady vzájemného uznávání a vzájemné důvěry mezi členskými státy, a to zvláště tehdy, když je nezbytné zajistit dodržování základních práv [24].

44. Komise poznamenává, že v souvislosti s uznáváním a výkonem cizích rozsudků unijní legislativa uspěla v nalezení souladu mezi dodržováním práva na obhajobu a práva na účinnou soudní ochranu se zásadou vzájemného uznávání [25].

45. Komise se dále opírá o pasáž rozsudku Kyrian, která umožňuje orgánům v dožádaném státě, aby výjimečně přezkoumaly, zda by vymáhání jednotného dokladu o vymahatelnosti pohledávky vydaného podle článku 12 směrnice 2010/24 bylo v rozporu s veřejným pořádkem [26], a dále o rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Avotiņš v. Lotyšsko [27]. Komise je toho názoru, že toto rozhodnutí řeší dilema v původním řízení.

46. Použijí-li se zásady stanovené v rozsudku Avotiņš v. Lotyšsko s ohledem na čl. 6 odst. 1 EÚLP a právo na spravedlivé projednání věci na takovou věc, jako je věc dotčená ve věci v původním řízení, vyplývá z toho, že běžně je vyloučeno, aby dožádaný členský stát přezkoumával platnost nebo vymahatelnost dokladu, jestliže žalobce nevyčerpal místní opravné prostředky. Ve výjimečných případech se však rozdělení rolí stanovené v článku 14 směrnice 2010/24 nepoužije, jestliže je soud dožádaného státu nade vši pochybnost přesvědčen, že zúčastněné osobě není v dožadujícím členském k dispozici žádný účinný prostředek nápravy před soudem [28]. Soudy dožádaného členského státu tudíž mohou výjimečně přezkoumávat, zda vymáhání dokladu může v zásadě vést ke zjevnému porušení základního práva na účinný prostředek nápravy před soudem podle článku 47 odst. 1 Listiny a závažnému odepření spravedlnosti, a v takovém případě mohou odmítnout vykonat žádost o vymáhání pohledávky.

47. Odmítnutí výkonu žádosti z tohoto důvodu však představuje poslední možnost a podmínky, které musí být splněny, jsou velmi přísné. Soud dožádaného státu musí mít důkazy, které prokazují nade vši pochybnost, že žádný účinný prostředek nápravy před soudem není k dispozici, a musel podniknout veškeré rozumné kroky k tomu, aby dospěl k takovému závěru, včetně vyžádání informací od příslušných orgánů dožadujícího členského státu [29].

22 – Komise odkazuje na stanovisko 2/13 (Přistoupení Evropské unie k EÚLP) ze dne 18. prosince 2014 (EU:C:2014:2454, bod 191); rozsudek ze dne 5. dubna 2016, Aranyosi a Căldăraru (C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, bod 78).

23 – Komise odkazuje *mutatis mutandis* na rozsudek ze dne 5. dubna 2016, Aranyosi a Căldăraru, (C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, bod 84).

24 – Rozsudky ze dne 21. prosince 2011, N. S. (C-411/10 a C-493/10, EU:C:2011:865, body 80 až 82) a ze dne 5. dubna 2016, Aranyosi a Căldăraru (C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, body 82 a 83).

25 – Komise odkazuje na čl. 45 odst. 1 písm. b) nařízení č. 1215/2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2012, L 351, s. 1).

26 – Rozsudek ze dne 14. ledna 2010, Kyrian (C-233/08, EU:C:2010:11, bod 42).

27 – ESLP ze dne 23. května 2016, Avotiņš v. Lotyšsko CE:ECHR:2016:0523JUD001750207.

28 – Komise odkazuje (*mutatis mutandis*) na věc ESLP, 23. května 2016, Avotiņš v. Lotyšsko, CE:ECHR:2016:0523JUD001750207, bod 121 a násl.

29 – Komise se opírá, mutatis mutandis o rozsudek ze dne 5. dubna 2016, Aranyosi a *Căldăraru* (C-404/15 a C-659/15, PPU, EU:C:2016:198, body 91 až 95).

V. Analýza

48. Na základě následující analýzy jsem dospěl k závěru, že předběžná otázka by měla být zodpovězena záporně. Toto je však založeno na vadách řízení stanoveného směrnicí 2010/24 a její předchůdkyní směrnicí 2008/55, spíše než na použití právního testu, jak jej obhajuje Komise, který je založen na nepodložených pochybnostech ohledně toho, že žalobci by byl odepřen účinný právní prostředek nápravy, pokud by zahájil řízení v Řecku.

A. Předběžná zjištění

1. Zásada vzájemné důvěry

49. Podle zásady vzájemné důvěry musí členské státy „kromě výjimečných okolností" brát zřetel na to, že „všechny další členské státy dodržují unijní právo, a zvláště základní práva uznaná unijním právem" [30]. Soud nicméně připustil existenci výjimek z této zásady. Například podpořil takové výjimky v souvislosti s přistěhovaleckým a azylovým unijním právem a policejní a soudní spoluprací v trestních věcech, v případě systémových nebo všeobecných nedostatků v členském státě, které by představovaly skutečné riziko vystavení dotčené osoby nebo osob porušení některých práv podle Listiny, jestliže by zásada vzájemné důvěry měla být použita automaticky [31].

50. Soud rovněž v souvislosti se soudní spoluprací v občanských a obchodních věcech uvedl, že výjimka z důvodu veřejného pořádku z uznávání a výkonu soudního rozhodnutí vydaného soudem členského státu, která byla obsažena v čl. 34 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 44/2001 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech [32] a která je nyní v čl. 45 odst. 1 písm. a) nařízení č. 1215/2012 [33], se použije v případě zjevného porušení právního pravidla považovaného za zásadní v unijním právním řádu, a proto i v právním řádu členského státu, ve kterém je požadováno uznání, nebo v případě zjevného porušení práva uznaného za základní v tomto právním řádu [34].

51. V této věci však ze spisu nevyplývá nic, co nasvědčuje tomu, že v Řecku nebylo ze strany Řecka dodrženo právo na spravedlivé projednání věci nebo účinný prostředek nápravy podle článku 47 Listiny v takové míře, aby to za okolností věci v původním řízení byla provedena výjimka ze zásady vzájemné důvěry v souvislosti se směrnicí 2010/24 [35].

30 – Stanovisko 2/13 (Přistoupení Evropské unie k EÚLP) ze dne 18. prosince 2014 (EU:C:2014:2454, bod 191).

31 – V souvislosti s policejní a soudní spoluprací v trestních věcech viz např. rozsudek ze dne 5. dubna 2016, Aranyosi a Căldăraru (C-404/15 a C-659/15, PPU, EU:C:2016:198). V souvislosti s přistěhovaleckým a azylovým právem viz např. rozsudek ze dne 21. prosince 2011, N. S. (C-411/10 a C-493/10, EU:C:2011:865).

32 – Úř. věst. 2001, L 12, s. 1.

33 – Úř. věst. 2012, L 351, s. 1.

34 – Obdobně viz rozsudek ze dne 16. července 2015, Diaego Brands BV (C-681/13, EU:C:2015:471, bod 44 a citovaná judikatura). Obdobně viz rozsudek ze dne 19. listopadu 2015, P (C-455/15 PPU, EU:C:2015:763, bod 39).

35 – Srov. rozsudek ze dne 5. dubna 2016, Aranyosi a Căldăraru (C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, bod 88). V předkládacím rozhodnutí je krátké vyjádření v tom smyslu, že předkládací soud má obavy, zda by žalobce měl účinný prostředek nápravy a spravedlivé projednání věci v Řecku v rámci přiměřené doby vzhledem k mimořádné době, která uplynula k dnešnímu dni, ale toto nebylo v písemném nebo ústním vyjádření rozvedeno.

52. Ze skutkového stavu v původním řízení nevyplývá žádný důkaz, že by byl například žalobce vyloučen z účasti na řízení vedeném před řeckými soudy [36]. I kdyby na straně irských soudů bylo oprávněné nedorozumění, že unijní právo nebo vnitrostátní právo, včetně pravidel týkajících se lhůty pro zahájení řízení, by nebylo použito, pokud by žalobce podal žalobu k řeckým soudům namísto irských soudů, nebylo by to samo o sobě dostačující k tomu, aby byly řecké soudy vyloučeny na základě výjimky ze zásady vzájemné důvěry jako řádné místo pro zpochybnění napadeného dokladu o vymahatelnosti, jak je stanoveno v textu článku 14 a bodu 12 odůvodnění směrnice 2010/24 [37].

2. Rozhodnutí soudu v rozsudku Kyrian

53. Uznávám nicméně, že právní pravidlo rozvinuté Soudním dvorem v rozsudku Kyrian stanoví základní ukazatel pro řešení právních otázek, které vyvstávají ve věci v původním řízení.

54. V tomto případě byl Soudní dvůr tázán, aby posoudil následky vyplývající z toho, že (německý) dožadující orgán nedodal Milanu Kyrianovi, českému státnímu příslušníkovi s bydlištěm v České republice, písemnosti v jazyce, kterému M. Kyrian rozuměl. Vyplynulo z toho právo M. Kyriana na to, aby napadl vymáhání pohledávky před českými soudy a nikoliv před německými soudy, i když text čl. 12 odst. 1 a 3 směrnice 76/308 – předpisu platného v rozhodné době – který je nyní vyjádřen v článku 14 směrnice 2010/24, nasvědčoval tomu, že M. Kyrian byl povinen podat žalobu před německými soudy?

55. Soudní dvůr v rozsudku Kyrian nejprve rozhodl, že soudy členského státu, kde má sídlo dožádaný orgán, mohou výjimečně přezkoumat vymahatelnost dokladu o vymahatelnosti pohledávky zejména pro rozpor s veřejným pořádkem tohoto členského státu, a případně zcela nebo z části odmítnout poskytnutí pomoci nebo podmínit poskytnutí pomoci dodržením určitých podmínek [38].

56. Zadruhé, aniž by podrobněji rozváděl výše uvedenou výjimku, Soudní dvůr rozhodl, že soudy členského státu, ve kterém má sídlo dožádaný orgán, mají pravomoc ověřit, zda byl doklad o vymahatelnosti pohledávky dlužníkovi řádně doručen. Při výkladu slov „opatření k vymáhání pohledávky“ uvedených v čl. 12 odst. 3 směrnice 76/308, který je nyní vyjádřen v čl. 14 odst. 2 směrnice 2010/24, Soudní dvůr poznamenal, že podle článku 5 směrnice 76/308, nyní vyjádřeném v článku 8 směrnice 2010/24, je prvním krokem při vymáhání pohledávky v rámci vzájemné pomoci fáze, kdy dožádaný orgán doručí příjemci všechny doklady a rozhodnutí vztahující se k pohledávce nebo k jejímu vymáhání vydané v členském státě, ve kterém má sídlo dožadující orgán, přičemž toto doručení musí být uskutečněno na základě informací poskytnutých dožadujícím orgánem [39]. Z toho vyplývá, že doručení představuje jedno z opatření k vymáhání pohledávky uvedeným v čl. 12 odst. 3 směrnice 76/308, a že podle tohoto ustanovení musí být proto každá žaloba napadající doručení podána k příslušnému orgánu členského státu, ve kterém má sídlo dožádaný orgán [40].

57. Zatřetí Soudní dvůr konstatoval, že nebylo možné považovat doručení dokladu o vymahatelnosti pohledávky za řádné, jestliže toto doručení bylo provedeno na území členského státu, ve kterém má sídlo dožádaný orgán, v jazyce, kterému příjemce nerozumí a který zároveň není úředním jazykem tohoto členského státu. Soudní dvůr dospěl k závěru, že „funkcí včasného doručení je umožnit příjemci seznámit se s předmětem a důvodem doručovaného aktu a uplatnit svá práva“ [41] a že účinné

36 – Tato možnost byla zvažována v rozsudku ze dne 2. dubna 2009, Gambazzi (C-394/07, EU:C:2009:219, body 27 a 33 a citovaná judikatura).

37 – Viz rozsudek ze dne 16. července 2015, Diageo Brands (C-681/13, EU:C:2015:471, bod 49).

38 – Rozsudek ze dne 14. ledna 2010, Kyrian (C-233/08 EU:C:2010:11, EU:C:2010:11, bod 42).

39 – Tamtéž, bod 46.

40 – Tamtéž, bod 47.

41 – Tamtéž bod 58.

doručení všech aktů a rozhodnutí, vydaných v členském státě, ve kterém má sídlo dožadující orgán, musí současně respektovat oprávněné zájmy osob, kterým je doručováno [42]. Doručení v České republice v německém jazyce nesplnilo výše uvedené požadavky ve vztahu k uplatnění práv a respektování oprávněných zájmů příjemce.

58. Soudní dvůr zaujal názor, že při neexistenci ustanovení směrnice 76/308 stanovujících důsledky vyplývající z doručení v jiném jazyce, než který je úředním jazykem dožádaného členského státu, „přísluší vnitrostátnímu soudu, aby použil vnitrostátní právo a přitom dbal na zajištění plné účinnosti práva Společenství, což jej může vést k výkladu vnitrostátní normy, která byla stanovena výlučně s ohledem na čistě vnitrostátní situaci, tak, aby tuto normu použil na dotčenou přeshraniční situaci“ [43]. Toto podléhá pouze zásadě rovnocennosti a efektivity [44].

59. Nicméně v rozsudku Kyrian nebyla žádná právní či skutková složitost z hlediska nedodržení pořadí pomoci stanoveném směrnicemi 2010/24 a 2008/55, konkrétně žádost o informace [45], pak doručení příslušné pohledávky příjemci dožádaným orgánem [46], následované žádostí o vymáhání [47]. Nedodržení tohoto pořadí je to, k čemu došlo v původním řízení, protože dotčený akt z roku 2009 žalobce obdržel po napadeném dokladu o vymahatelnosti, a nikoliv před ním. Je tudíž nutné posoudit, zda *vůbec* doručení sporné pohledávky až po vydání a doručení jednotného dokladu o vymahatelnosti pohledávky podle článku 12 směrnice 2010/24, spadá pod výše uvedené parametry podrobně stanovené v rozhodnutí ve věci Kyrian, takže vymáhání jednotného dokladu o vymahatelnosti může být napadeno v dožádaném členském státě, i když je napsáno v jazyce dožádaného členského státu.

3. Listina a původní řízení

60. Jakmile členský stát podá žádost o jednu z forem pomoci stanovené ve směrnici 2010/24, jedná se o situaci, která se „řídí“ unijním právem [48]. To znamená, že celou směrnici 2010/24, včetně článku 14, je nutné vykládat v souladu s obecnými právními zásadami a základními právy, jako je právo na účinnou soudní ochranu a jeho části [49], jak jsou vyjádřeny v článku 47 Listiny. Také to znamená, že jakékoliv volné uvážení uplatněné v soudním přezkumu na straně soudů dožádaného členského státu se neomezuje pouze na zásady efektivity a rovnocennosti [50], jak mohlo vyplývat z rozsudku Kyrian.

61. Dále, ačkoliv kolonka 7 napadeného dokladu o vymahatelnosti uvádí, že datum „doručení původního dokladu o vymahatelnosti pohledávky“ bylo 15. července 2009 (což odpovídá datu uveřejnění sporné pohledávky v Úředním věstníku Řecka), v písemném vyjádření řecké vlády je uvedeno, že souběžný pokus o doručení žalobci prostřednictvím jejího velvyslanectví v Dublinu nebylo úspěšné. Zástupce řecké vlády dále na jednání uvedl, že žalobce byl plně obeznámen s věcí vedenou proti němu až dne 14. listopadu 2013 poté, co obdržel anglický překlad dotčeného aktu z roku 2009 [51].

42 – Tamtéž, bod 57.

43 – Tamtéž bod 61 a citovaná judikatura.

44 – Tamtéž bod 62 a citovaná judikatura.

45 – Článek 4 směrnice 2008/55 a články 5 a 6 směrnice 2010/24.

46 – Článek 5 směrnice 2008/55 a články 8 a 9 směrnice 2010/24.

47 – Články 6 až 18 směrnice 2008/55 a články 10 až 18 směrnice 2010/24.

48 – Rozsudek ze dne 7. března 2017, X a X (C-638/16 PPU, EU:C:2017:173, bod 45). Viz obdobně v rámci směrnice 2011/16/EU ze dne 15. února 2011 o správní spolupráci v oblasti daní a o zrušení směrnice 77/799/EHS (Úř. věst. 2011, L 64, s. 1), rozsudek ze dne 16. května 2017, Berlioz Investment Fund (C-682/15, EU:C:2017:373, body 32 až 42).

49 – Viz níže bod 72.

50 – Výše bod 58.

51 – Poznamenávám, že při neexistenci žádosti o vzájemnou pomoc, nebo existenci nějakého jiného opatření unijního práva, které je pro spor relevantní, doručení prostřednictvím uveřejnění v úředním věstníku Řecka je čistě vnitřní záležitostí tohoto členského státu, a proto jakékoliv napadení tohoto by bylo upraveno výlučně právem tohoto členského státu. Viz rozsudek ze dne 26. února 2013, Melloni (C-399/11, EU:C:2013:107bod 60) a rozsudek ze dne 26. února 2013,Åkerberg Fransson (C-617/10, EU:C:2013:105, bod 29).

62. Proto uznávám, že datem doručení sporné pohledávky, které je vskutku dostatečné pro žalobce, aby měl spravedlivou možnost realizovat účinnou obranu, jak je požadováno v článku 47 Listiny [52], byl den 14. listopadu 2013, kdy žalobce obdržel anglický překlad dotčeného aktu z roku 2009.

B. Postup stanovený směrnicemi 2010/24 a 2008/55

63. Podle ustálené judikatury je pro výklad ustanovení unijního práva třeba vzít v úvahu nejen jeho znění, ale i jeho kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí [53]. Aby bylo zajištěno, že směrnici 2010/24 je dána plná účinnost a nezávislý výklad, je třeba odkázat v zásadě na její obecné schéma a cíle [54].

64. Jak je uvedeno výše, Soudní dvůr rozhodl v rozsudku *Kyrian*, že „první fází" při vymáhání pohledávky v rámci vzájemné pomoci je doručení příjemci všech dokladů a rozhodnutí vztahujících se k pohledávce nebo k jejímu vymáhání vydaných členským státem, ve kterém má sídlo dožadující orgán, a to dožádaným orgánem, přičemž toto doručení musí být uskutečněno na základě informací poskytnutých dožadujícím orgánem [55]. Jak bude uvedeno níže, to samé musí být použito i tehdy, jestliže se členský stát pokusí doručit pohledávku bez pomoci dožádaného orgánu, jako je tomu ve věci v původním řízení.

65. Tento imperativ je stejným způsobem vyjádřen v obecném schématu jak směrnice 2010/24, tak i 2008/55, které stanovují pořadí poskytování pomoci, a to prostřednictvím výměny informací [56], následně doručením [57], a poté vymáháním pohledávky [58] a ve skutečnosti, že obě směrnice vylučují podání žádosti o vymáhání pohledávky, jestliže sama pohledávka nebo doklad o vymahatelnosti pohledávky [59] jsou napadeny v dožadujícím státě [60]. Z toho vyplývá, že doručení pohledávky předchází žádosti o její vymáhání.

66. Kromě toho jak prováděcí nařízení Komise č. 1189/2011 [61], tak i jeho předchůdce nařízení Komise (ES) č. 1179/2008 [62], tedy prováděcí opatření ke směrnicím 2010/24 a 2008/55, stanovují standardní a postupně uspořádané formuláře pro provedení procesů doručení a vymáhání pohledávek [63].

67. V rámci původního návrhu směrnice 2010/24 zdůraznil prvotní návrh Komise náklonnost Komise ke „zjednodušení a zpřehlednění práva Společenství" [64]. Dále účelem směrnice 2010/24, jak je uvedeno v jednom z bodů odůvodnění směrnice, je stanovení systému pomoci při vymáhání pohledávek v rámci vnitřního trhu, který je „jednotný" [65].

52 – Soudní dvůr uvedl v bodě 100 rozsudku ze dne 18. července 2013, Komise v. Kadi a další (C-584/10 P, C-593/10 P, C-595/10 P, EU:C:2013:518), že článek 47 Listiny požaduje sdělení dostatečné informace „aby mu tak bylo umožněno hájit jeho práva za co nejpříznivějších podmínek a rozhodnout se s plnou znalostí věci, zda je účelné […] obrátit se na příslušný soud, jakož i k tomu, aby byl tento soud plně schopen provést přezkum legality dotčeného aktu".

53 – Např. rozsudek ze dne 6. června 2013, MA a další (C-648/11, EU:C:2013:367, bod 50 a citovaná judikatura).

54 – Rozsudek ze dne 14. ledna 2010, Kyrian (C-233/08, EU:C:2010:11, bod 35).

55 – Výše bod 56.

56 – Výše bod 45.

57 – Výše bod 46.

58 – Výše bod 47.

59 – Tento „doklad o vymahatelnosti pohledávky" se liší od „jednotného dokladu o vymahatelnosti pohledávky" stanoveného v článku 12 směrnice 2010/24 s tím, že druhé zmíněné se vztahuje k žádostem o vymáhání pohledávek.

60 – Článek 11 směrnice 2010/24 a článek 7 směrnice 2008/55.

61 – Prováděcí nařízení ze dne 18. listopadu 2011, kterým se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením směrnice [2010/24] (Úř. věst. 2011, L 302, s. 16).

62 – Nařízení ze dne 28. listopadu 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením směrnice [2008/55] (Úř. věst. 2008, L 319, s. 21).

63 – Nařízení Komise č. 1179/2008 obsahovalo formulář pro úpravu žádostí o informace, ale tento v nařízení č. 1189/2011 nebyl stanoven.

64 – COM (2006) 605 v konečném znění, Brusel 19. 10. 2006, s. 2.

65 – Viz bod 20 odůvodnění směrnice.

68. Vzhledem k výše uvedenému je zřejmé z textu článků 4 a 5 směrnice 2008/55, a sice z ustanovení o vzájemné pomoci platných v rozhodné době, že řecké orgány nebyly povinny vyžadovat pomoc od irských orgánů, aby zabezpečily více informací, než je v jejich dokumentech, co se týče bydliště žalobce, nebo žádat od irských orgánů doručení dotčeného aktu z roku 2009 žalobci [66]. Obě tyto formy pomoci jsou v článcích 4 a 5 směrnice 2008/55 uvedeny slovy „na žádost dožadujícího orgánu“ a diskreční povaha těchto forem pomoci byla ve směrnici 2010/24 zachována [67].

69. Pokud však důsledkem nevyužití těchto možností je to, že první krok doručení nastane až po vydání jednotného dokladu o vymahatelnosti pohledávky podle článku 12 směrnice 2010/24, vymáhání pohledávky může být napadeno podle věci Kyrian před soudy dožádaného státu, přičemž těmto soudům je ponechána volnost uplatnit právo členského státu, pokud dodrží obecné právní zásady a základní práva, která se vztahují k vykonávacímu řízení (jako je právo na účinnou soudní ochranu podle článku 47 Listiny), spolu se zásadou rovnocennosti a efektivity [68].

70. V opačném případě by členské státy měly možnost napravit svá vlastní pochybení, co se týče doručení pohledávky, pouhým vydáním jednotného dokladu o vymáhání pohledávky podle článku 12 směrnice 2010/24 a zahájením vykonávacího řízení.

71. Jak bude uvedeno níže, tato analýza je podpořena judikaturou Soudního dvora týkající se práva na obhajobu v kontextu práva na účinnou soudní ochranu podle článku 47 Listiny.

C. Porušení článku 47 Listiny

72. Zásada účinné soudní ochrany práv, která jednotlivcům vyplývají z unijního práva, jak vyplývá z článku 47 Listiny, sestává z různých prvků: zejména práv na obhajobu, zásady rovnosti zbraní, práva na přístup k soudu a práva poradit se, být obhajován a být zastupován [69]. Zásada rovnosti zbraní, podle které musí být každé straně dána přiměřená možnost hájit její věc za takových okolností, které by ji nevystavily podstatné nevýhodě oproti její protistraně [70], se uplatní v unijním právu jak ve správním, tak v občanskoprávním řízení [71].

73. Soudní dvůr rovněž rozhodl, že otázka, zda došlo k porušení práv na obhajobu a práva na účinnou soudní ochranu, musí být rozhodnuta ve vztahu ke konkrétním okolnostem každé věci, včetně povahy dotčeného aktu, souvislostí, za kterých byl přijat, a právních norem upravujících dotčenou otázku [72].

74. Jestliže by pořadí oznámení, doručení a žádosti o vymáhání pohledávky bylo obráceno, takže k doručení pohledávky by mohlo dojít po vydání jednotného dokladu o vymahatelnosti pohledávky, vznikly by téměř nevyhnutelně problémy z hlediska dodržení práva na účinnou soudní ochranu podle článku 47. Toto je vskutku doloženo skutečnostmi, k nimž došlo v původním řízení.

66 – Srov. povinný systém stanovený nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 ze dne 13. listopadu 2007 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech (dále jen „doručování písemností“) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1348/2000 (Úř. věst. 2007, L 324, s. 79). K nedávné diskuzi viz ze dne 2. března 2017, Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157).

67 – Viz články 5, 8 a 10 směrnice 2010/24. Je třeba poznamenat, že zjednodušení okolností, za kterých mohou dožadující orgány žádat o pomoc s doručením, které je v článku 8 směrnice 2010/24, ve srovnání s článkem 5 směrnice 2008/55, nebylo v platnosti, když byl vydán dotčený akt z roku 2009 dne 27. dubna 2009.

68 – Výše bod 60.

69 – Rozsudek ze dne 26. července 2017, Sacko (C-348/16, EU:C:2017:591, bod 32 a citovaná judikatura).

70 – ESLP ze dne 23. května 2016, Avotiņš v. Lotyšsko, CE:ECHR:2016:0523JUD001750207, bod 119.

71 – Viz např. rozsudek ze dne 28. července 2016, Ordre des barreaux francophones a germanaphone a další (C-543/14, EU:C:2016:605body 40 až 42).

72 – Rozsudek ze dne 26. července 2017, Sacko (C-348/16, EU:C:2017:591, bod 41 a citovaná judikatura).

75. Dodržování práv na obhajobu je obecnou zásadou unijního práva, která se použije, jestliže orgány zamýšlejí přijmout ve vztahu k osobě opatření, které se jí nepříznivě dotkne. Podle této zásady musí být příjemcům rozhodnutí, která významně ovlivní jejich zájmy, umožněno účinně vyjádřit stanovisko ke skutečnostem, na kterých správní orgán zamýšlí založit své rozhodnutí. Orgány členských států podléhají této povinnosti při vydávání rozhodnutí, která spadají do unijního práva, i když použitelná unijní právní úprava výslovně takový procesní požadavek nestanoví [73].

76. Zástupcem řecké vlády bylo na jednání uvedeno, že žalobce byl obeznámen, včetně výkladu v anglickém jazyce a další pomoci, v červenci 2002 s celním vyšetřováním, které vedlo k vydání dotčeného aktu z roku 2009. Zvolil si však možnost nevyjádřit své stanovisko v dané době. Pokud by tomu tak bylo, a toto je zpochybňováno v písemném vyjádření žalobce, nevyvstala by žádná otázka, co se týče nedodržení práv na obhajobu v tomto prvotním stadiu řízení [74].

77. V každém případě však problémy týkající se dodržení práv na obhajobu ve smyslu práva na účinnou soudní ochranu podle článku 47 Listiny vznikly později, protože žalobci byl dotčený akt z roku 2009, a tedy i podrobnosti o sporné pohledávce, doručen až *poté*, co dožádaný orgán doručil této osobě napadený doklad o vymahatelnosti pohledávky. Napadený doklad o vymahatelnosti pohledávky byl doručen společně s výzvou k zaplacení ze dne 14. listopadu 2012 od dožádaného orgánu, zatímco podrobnosti o sporné pohledávce byly žalobci doručeny až rok poté, co obdržel dotčený akt z roku 2009 s překladem do angličtiny.

78. Toto pořadí poskytlo žalobci podstatnou nevýhodu ve vztahu k dožadujícímu orgánu, protože žalobce nebyl schopen „porozumět předmětu a důvodu doručovaného opatření a uplatnit svá práva“, jak je požadováno v rozhodnutí v rozsudku Kyrian [75], když obdržel dne 14. listopadu 2012 výzvu k zaplacení od dožádaného orgánu obsahující pouze napadený doklad o vymahatelnosti pohledávky.

79. Kromě toho je v judikatuře Soudního dvora stanoveno, přestože je vypracována v kontextu soudní spolupráce v občanskoprávních věcech, že právo na spravedlivý proces, jak je chráněno podle článku 47 Listiny, vyžaduje, aby všechny rozsudky byly odůvodněny tak, aby umožnily žalovanému pochopit, proč byl rozsudek vynesen v jeho neprospěch, a podat proti němu vhodný a účinný opravný prostředek [76]. To samé se musí nezbytně uplatnit v kontextu výkladu směrnice 2010/24 a důsledků vyplývajících z nevyužití možnosti členského státu požádat o pomoc v průběhu doručování pohledávek, jak je nyní stanoveno v článcích 8 a 9 směrnice 2010/24 [77].

80. Žalobci v původním řízení nebyla poskytnuta přiměřená možnost hájit jeho věc, protože napadený doklad o vymahatelnosti poskytoval v zásadě pouze následující informace o: výši sporné pohledávky, o tom, že se vztahuje k celním povinnostem, členském státu původu, datu vzniku sporné pohledávky a o tom, kdy se stala vymahatelnou, (domnělém) datu doručení původního dokladu o vymahatelnosti pohledávky (kterým je v původním řízení dotčený akt z roku 2009) a sídle odpovědného celního úřadu. Tento nedostatek informací byl umocněn značným časovým odstupem mezi skutečnostmi

73 – Rozsudek ze dne 17. prosince 2015, WebMindLicenses (C-419/14, EU:C:2015:832, bod 84 a citovaná judikatura).

74 – Ačkoliv Soudní dvůr sdělil v rozsudku ze dne 3. července 2014, Kamino International Logisitics a Datema Hellmann Worldwide Logistics (C-129/13, a C-130/13, EU:C:2014:2041, bod 29), že právo na dobrou správu podle článku 41 Listiny a práva na obhajobu podle článku 48 Listiny se použijí na orgány členského státu provádějící celní kodex Společenství, rozhodl dne 17. července 2014 v rozsudku YS a další (C-141/12 a C-372/12, EU:C:2014:2081, bod 67), že článek 41 Listiny se použije pouze na instituce, orgány, úřady a agentury Unie. Viz také rozsudek ze dne 17. prosince 2015, WebMindLiceses (C-419/14, EU:C:2015:832, bod 83), kde Soudní dvůr doplnil, že článek 48 Listiny chrání presumpci neviny a práva na obhajobu pouze ve vztahu k osobě, která „byla obviněna“. Pro nedávnou diskusi o rozsahu článku 41 Listiny spolu s obecnými právními zásadami týkajícími se dodržování práv na obhajobu a řádnou správu, viz stanovisko generálního advokáta M. Bobka Ispas (C 298/16, EU:C:2017:650, body 74 až 91).

75 – Výše bod 57.

76 – Rozsudek ze dne 6. září 2012, Trade Agency (C-619/10, EU:C:2012:531, bod 53 a citovaná judikatura). Viz také rozsudek ze dne 23. října 2014, flyLAL-Lithuanian Airlines (C-302/13, EU:C:2014:2319, body 51 a 52).

77 – Viz obdobně v kontextu čl. 6 odst. 1 EÚLP rozsudek ESLP ze dne 31. května 2016, Gankin a další v. Rusko, CE:ECHR:2016:0531JUD000243006, bod 39. Účastníkům řízení musí být „poskytnuta adekvátní možnost hájit jejich věc efektivně.“

zapříčiňujícími vznik sporné pohledávky, které nastaly v červenci roku 2002, a doručením dotčeného aktu z roku 2009 v angličtině v listopadu roku 2013 dožadujícím orgánem. Jednoduše řečeno, kombinace těchto faktorů znamenala, že žalobce nebyl schopen identifikovat předmět pohledávky a důvod řízení, které proti němu bylo zahájeno [78].

81. Nedostatek podrobností v napadeném dokladu o vymahatelnosti týkajících se informací poskytnutých žalobci proto nerespektuje podstatu práva na účinnou soudní ochranu ani práva na spravedlivý proces obsažených v článku 47 Listiny, ani nedodržuje zásadu proporcionality, práva jsou mezi podmínkami vyžadovanými v článku 52 odst. 1 Listiny, jestliže má být omezení práva z Listiny přípustné [79].

82. Poskytnutí adresy v dokladu o vymahatelnosti pohledávky, na které by žalobce mohl zjistit „více informací týkajících se pohledávky“ [80], kromě toho nemůže napravit pochybení ohledně doručení sporné pohledávky. Žádná taková povinnost nevyplývá z irského opatření provádějícího směrnici 2010/24 [81] a ani nemůže být uložena směrnicí 2010/24 nebo z ní vyplývat, vzhledem k tomu, že směrnice samy o sobě nemohou ukládat povinnosti soukromým osobám [82].

83. Žalobce proto nemůže být kritizován za to, že navázal korespondenci s dožádaným orgánem prostřednictvím irských právních zástupců mezi 28. listopadem 2012 a 14. květnem 2014 s cílem zjistit toho více. Tato korespondence zahrnovala konkrétní žádost právních zástupců žalobce na dožádaný orgán, aby jim zaslal dotčený akt z roku 2009.

84. Žalobce nemůže být kritizován ani za to, že si dne 19. listopadu 2015 zajistil právní radu od řeckého právníka, aby zjistil, zda by nějaký opravný prostředek proti dotčenému aktu z roku 2009 byl či nebyl opožděný podle řeckého práva. Rada ze dne 19. listopadu 2015 kromě toho dala vzniknout oprávněnému porozumění či nedorozumění, že lhůta pro opravný prostředek proti dotčenému aktu z roku 2009 uplynula.

85. Dožadující orgán mohl jednat v souladu s Listinou následujícím způsobem. Mohl uložit správní pokutu současně s trestní sankcí, a tím zamezit pochybnostem, pokud jde o dodržení *ne bis in idem* podle článku 50 Listiny (viz níže bod 90).

86. Dožadující orgán mohl rovněž přikročit k uložení sporné pohledávky dříve než šest let a šest měsíců poté, co byl žalobce zproštěn trestních obvinění vznesených proti němu, zejména s ohledem na to, že směrnice 2010/24 obsahuje promlčení, pokud jde o žádosti o pomoc, které lze vykládat tak, že ukládá dožadujícímu členskému státu povinnost jednat s náležitou péčí. Článek 18 odst. 2 směrnice 2010/24 stanoví, že dožádaný orgán je vyjmut z povinnosti poskytnout pomoc uvedenou v článcích 5 a 7 až 16, „jestliže se původní žádost o pomoc podle článku 5, 7, 8, 10 nebo 16 týká pohledávek starších pěti let, počítáno ode dne splatnosti pohledávky v dožadujícím členském státě do dne podání původní žádosti o pomoc“. Toto by zamezilo komplikacím týkajícím se prodlení a článku 47 Listiny.

78 – Usnesení ze dne 28. dubna 2016, Alta Realitat (C-384/14, EU:C:2016:316, bod 86).

79 – Rozsudek ze dne 27. září 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, bod 62).

80 – Kolonka 8 napadeného dokladu o vymahatelnosti pohledávky.

81 – Statutární opatření č. 643/2011, výše poznámka pod čarou 18.

82 – Viz nedávný rozsudek ze dne 10. října 2017, Farrell, (C-413/15, EU:C:2017:745, bod 31 a citovaná judikatura). Rovněž v kontextu nařízení č. 44/2001 Soudní dvůr rozhodl, že čl. 34 odst. 2 tohoto nařízení, které se týká rozsudků vydaných v nepřítomnosti, „nepředpokládá, že žalovaný je povinen podniknout další kroky, které jdou nad to, co je obvyklá řádná péče při obraně svých práv, jako jsou kroky spočívající v informování se o obsahu rozhodnutí vydaného v jiném členském státě“. Viz rozsudek ze dne 7. července 2016, Lebek (C-70/15, EU:C:2016:524, bod 40).

87. A jakmile se už dožadující orgán rozhodl v červnu roku 2009 doručit žalobci dotčený akt z roku 2009, mohl využít výhody prostředků upravených ve směrnici 2008/55, tedy směrnici o vzájemné pomoci platné v rozhodné době, aby jednak zajistil na dožádaném orgánu další upřesnění informací, které zaslal na adresu žalobce (článek 4), a jednak aby přiměl dožádaný orgán, aby doručil žalobci pohledávku (článek 5). Toto mohlo zamezit vzniku potíží z hlediska dodržení práva na účinnou soudní ochranu podle článku 47 Listiny.

88. Kdyby tak dožadující orgán učinil, pak by byl dožádaný orgán, jakmile by obdržel napadený doklad o vymahatelnosti pohledávky, plně obeznámen se sporem a pořadí uložené směrnicí 2010/21 a jejími předchůdkyněmi spočívající ve výměně informací, doručení a poté žádosti o vymáhání pohledávky by bylo dodrženo. Oslovení řeckého velvyslanectví a zaslání výše popsané „pozvánky“ [83] nezajistily doručení za podmínek zajišťujících dodržení článku 47 Listiny.

89. Jsem proto toho názoru, že výzva poslaná dožádaným orgánem dne 14. listopadu 2012 odpovídala opatření k vymáhání pohledávky ve smyslu čl. 14 odst. 2 směrnice 2010/24, které bylo vydáno dožádaným orgánem za podmínek, které nebyly v souladu s právem na účinnou soudní ochranu podle článku 47 Listiny, vzhledem k tomu, že bylo zasláno žalobci před doručením sporné pohledávky. Podpůrně, pravomoc orgánů dožádaného členského státu podle čl. 14 odst. 1 směrnice 2010/24 z hlediska sporů týkajících se dokladů o vymahatelnosti pohledávky je třeba chápat tak, že je podmíněna dodržováním pořadí žádost o informace, doručení pohledávky a její vymáhání, jak je stanoveno ve směrnici 2010/24 bez ohledu na text čl. 14 odst. 1 a bod 12 odůvodnění. V případě jeho absence je na příslušných orgánech dožádaného členského státu, aby přezkoumaly soulad průběhu vymáhání pohledávky s článkem 47 Listiny.

90. Volnost svěřená irským soudům v původním řízení se jako taková nevztahuje na takové skutečnosti, jako zda je pohledávka v souladu se zásadou *ne bis in idem* (článek 50 Listiny), jak má za to Evropský soud pro lidská práva v e svém rozhodnutí ve věci Kapetanios a další v. Řecko [84], nebo zda se sporná pohledávka skutečně vztahuje k trestnímu obvinění, a nikoliv k jedné z pohledávek uvedených v článku 2 směrnice 2010/24. Rozšíření pravomocí vnitrostátního předkládacího soudu nad rámec důsledků vyplývajících z vydání jednotného dokladu o vymahatelnosti pohledávky dožadujícím orgánem před doručením sporné pohledávky by bylo neslučitelné se vzájemnou pomocí jako strukturální zásadou unijního práva.

VI. Závěrečné poznámky

91. Podle soudního spisu se žalobce na dožádaném orgánu domáhá náhrady škody z mnoha různých důvodů. Vzhledem k tomu, že k aspektům unijního práva v této části sporu nebyla předložena žádná otázka, postačí říci, že v soudním spise není nic, co by nasvědčovalo tomu, že by jakákoliv kritéria stanovená v judikatuře Soudního dvora pro tuto formu odpovědnosti byla splněna [85].

83 – Výše body 15 a 16.

84 – ESLP ze dne 30. dubna 2015, Kapetanios a další v. Řecko, CE:ECHR:2015:0430JUD000345312.

85 – Viz v nedávné době např. rozsudek ze dne 28. července 2016, Tomášová (C-168/15, EU:C:2016:602, bod 22 a citovaná judikatura).

VII. Závěry

92. S ohledem na výše uvedené úvahy navrhuji na otázky položené High Court (Vrchní soud, Irsko) odpovědět takto:

„Za okolností v původním řízení a při zohlednění plné účinnosti unijního práva nebrání čl. 14 odst. 1 a 2 směrnice Rady 2010/24/EU ze dne 16. března 2010 o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z daní, poplatků, cel a jiných opatření tomu, aby vnitrostátní soud při určování vymahatelnosti ‚jednotného dokladu o vymahatelnosti pohledávky':

i) použil právo na účinnou soudní ochranu podle článku 47 Listiny základních práv Evropské unie ve vztahu k žádosti o vymáhání pohledávky;

ii) bral zřetel na cíle směrnice 2010/24 poskytovat vzájemnou pomoc při dodržování práva na účinnou soudní ochranu podle článku 47 Listiny."